

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

Tid: 15:00–18:00

Plats: KS-salen, Rådhuset, Gustaf Adolfs Torg 1

Paragrafer: 1–14

Närvarande

Ledamöter

Ordförande, politiker, minoritetsrepresentanter

Ellen Mitikka	(S), ordförande
Annika Ahlstrand	(M), vice ordförande
Seppo-Matti Salonen	(V)
Daniel Czarniecki Kaikkonen	(SD)
Per Holm, frånvarande	(D)
Rebecca Hedström	(MP)
Bodil Bergman, frånvarande	(L)
Jackson Ndunge	(KD)
Johan Radix	(C)

Maarit Jaakkola Eliasson	andre vice ordförande
Anna-Lisa Parkkinen	ansvar äldre
Anneli Huttu	
Anneli Ylijärvi	
Antti Kunnas, frånvarande	
Jari Määttänen	
Pirjo Hanski	
Susanna Apter	ansvar barn och unga
Tarmo Ahonen	ansvar kultur
Vakant	

Övriga närvarande

Simon Cederholm, avdelningschef kvalitet och utveckling, ÄVO
Petra Palkio, utvecklingsledare (språkkompetens finska), ÄVO
Minna Dufva, verksamhetsutvecklare stab (språkkompetens finska), ÄVO
Rasmus Evinsnö, verksamhetschef hemtjänst, ÄVO
Charlotte Björk, verksamhetschef hemtjänst, ÄVO
Kristin Eliasson, Äldreombudsman, stadsledningskontoret
Marina Nenye, rådssamordnare, stadsledningskontoret

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

Justeringsdag: 2025-04-05

Underskrifter

Sekreterare

Marina Nenyé

Ordförande

Ellen Mitikka

Justerare

Jari Määttänen

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

§ 1 Mötets öppnande

Ordförande, Ellen Mitikka, hälsar alla välkomna och förklarar mötet öppnat.

§ 2 Val av sekreterare

Marina Nenye, rådssamordnare, stående sekreterare.

§ 3 Val av justerare

Till justerare valdes Jari Määttänen. Protokollet skickas för godkännande via e-post och undertecknas senast på nästkommande rådsmöte.

Rådets ordförande, Ellen Mitikka, föreslog att rådets civilsamhällets ledamöter framledes skulle, i tur och ordning, utifrån närvarolistan, agera protokolljusterare.

Rådet godtog förslaget.

§ 4 Närvarooprop

Närvarooprop genomfördes av Marina Nenye.

§ 5 Nya rådsledamöter

Antti Kunnas och Magnus Björk från civilsamhället och Jackson Ndunge från KD har efter Kommunstyrelsens beslut blivit valda till nya ledamöter i rådet. Magnus Björk har dock avsagt sin plats. Antti Kunnas har meddelat frånvaro och Jackson Ndunge anlände senare till mötet.

§ 6 Fastställande av dagordningen

Fyra övriga punkter lyftes under § 13 Övriga frågor, därefter fastställde mötet dagordningen.

§ 7 Genomgång av föregående mötesprotokoll

Rådet har fått ta del av protokollet från rådsmötet per 6 februari 2025.

Protokollet och mötesanteckningarna godkändes och lades till handlingarna.

Då behandlingen av de första mötespunkterna fortskred snabbare än planerat behandlade rådet några av de övriga frågorna innan besök från ÄVO anlände. Anteckningarna är gjorda under respektive övrig punkt under § 13 Övriga frågor.

§ 8 Information, dialog och samråd

Frågor som berör äldre samt- vård och omsorgsförvaltningen.

Besök kl 15.30-16.45, bilagorna 4-8

Simon Cederholm, avdelningschef kvalitet och utveckling

Petra Palkio, utvecklingsledare (språkkompetens finska)

Minna Dufva, verksamhetsutvecklare stab (språkkompetens finska)

Rasmus Evinsnö, verksamhetschef hemtjänst

Charlotte Björk, verksamhetschef hemtjänst

Ordförande, Ellen Mitikka, välkomnar besöket från äldre samt vård-och omsorgsförvaltningen (ÄVO). Hon föreslår att respektive punkt redovisas först och därefter

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

öppnas upp för frågor och dialog. Mötets deltagare godtar förslaget. Petra Palkio inleder med att presentera sig och genom att informera om att Simon Cederholm sitter i styrgruppen för frågor som gäller finskt förvaltningsområde och att han på rådsmötet representerar förvaltningsledningen. Simon tillägger att han ansvarar för olika delar inom ÄVO, bland annat uppföljning av privata leverantörer, lokalplanering och hyror. Han informerar vidare att Petra Palkios tjänst kommer att flyttas över till myndighet men att uppdraget förblir oförändrat.

- a. *Äldre samt vård- och omsorgsnämndens beslut i ärendet § 68 Dnr N160- 0568/21 Återrapport av uppdrag gällande äldreomsorg på finska och tillskapande av fler lägenheter. Ärendet avser beslut/ uppdrag att undersöka möjligheter att avropa platser för finsk vård och omsorg inom gällande ramavtal för vård- och omsorgsboende.*

Göteborgs Stads plan för arbete med finskt förvaltningsområde 2020-2023(25), delmål 2,

- Insats: a. Kartlägga intresse av service, vård och omsorg på finsk äldreomsorg i samverkan med den sverigefinska minoriteten.
- Förväntat resultat: Ökat kunskap om eventuella brukare inom äldreomsorgen och ökat beredskap till framtida behov.

Rådet önskar få lägesrapport gällande processen samt lyfter upp behov av riskanalys.

Punkterna a. och b. behandlades samtidigt.

- b. Nytt Ramavtal – rådet önskar flagga för samråd i tidigt skede i denna process.

Simon Cederholm, avdelningschef kvalitet och utveckling, informerar om att den externa leverantören som lämnat intresseanmälan till ÄVO för att bedriva äldreomsorg på finska dragit sig ur processen på grund av att leverantören gjort en bedömning av det befintliga söktrycket att de inte kommer att få så många hyresgäster som de beräknat. ÄVO kan dock inte ge garanti på beläggning. Efter avstämning med ÄVOs direktör har ÄVO gjort en bedömning om att hålla frågan uppe och ge leverantören möjlighet att omvärdera sitt beslut.

I dialogen berördes frågor om hur ÄVO planerar framåt utifrån detta besked. Simon Cederholm svarar att uppdraget från nämnden finns kvar. De som i dagsläget står i kö blir erbjudna de platser som finns att erbjuda. Det finns en byteskö som man kan sätta upp sig på om man inte fått en plats på en finsk avdelning. På frågor om ÄVOs planer att bygga äldreomsorgsplatser i egen regi i Björlanda berättar Simon Cederholm att det inte är spikat hur många finsspråkiga platser som bereds där. Då verksamheten är redo för start matchas ansökningar med sökande i vanlig förmedling och antal finska omvårdnadsplatser planeras utifrån behov i egen regi. Totalt kommer det att planeras 78 lägenheter i Björlanda. Simon Cederholm informerar även om att det rådande ram-avtalet inte

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

ger någon garanti med viss beläggning och det styr att man betalar endast för de platser som kan levereras. Nytt ram-avtal planeras vara klart 2028.

Ordförande, Ellen Mitikka, tackar för informationen och förmedlar ett önskemål om att Simon Cederholm håller rådet informerad i dessa ovannämnda frågor och välkomnar honom tillbaka framledes.

- c. Hemtjänst- Hur tar sig ÄVO an uppdraget i Göteborgs Stads plan för arbete med finskt förvaltningsområde 2020-2023(25), delmål 2,
- Insats c: Utveckla och koordinera hemtjänsten så att individer kan använda finska med omsorgspersonalen.
 - Förväntat resultat: Ökat antal brukare som får som får sina språkliga och kulturella rättigheter tillgodosedda.

Charlotte Björk och Rasmus Evinsnö ansvarar tillsammans för 20 enheter inom hemtjänsten på Hisingen. De redovisar bildspel som rådet fått som bilagor inför mötet. Charlotte Björk inleder med att informera om att de inom hemtjänsten arbetar med att översätta informationsmaterial till finska. Båda konstaterar att det är utmanande att rekrytera personal med finstalande kompetens, och att rekrytering utmanar överlag. Charlotte Björk berättar vidare om en ny del i socialtjänstlagen som ställer krav på att kommunen ska erbjuda en fast omsorgskontakt, med krav på utbildningsnivå undersköterska. Detta innebär att mindre omsorgsteam ska serva inom hemtjänsten. Den fasta omsorgspersonalen, i dessa team, har många uppgifter och bland dessa kan finnas att till exempel hjälpa till med att fylla i blanketter och andra praktiska saker.

Rasmus Evinsnö berättar att ÄVO ska tillgodose finskspråkig personal, så trots att ingen har bett om det, har de planerat in finstalande personal till brukare på några enheter. Matchning av språkkunskaper sker men i och med GDPR får ÄVO inte notera vem som kan finska inom verksamheten. I praktiken sker matchningen genom att omsorgspersonal upptäcker att brukare kan finska och i de fall verksamheten har tillgång till finstalande personal så matchas dessa. Inom hemtjänsten ser man att behovet av finskspråkig personal är lokalt och beroende på var man bor i staden.

Efter dragningen fokuserade många av frågorna kring rekrytering av finskspråkig personal och hur man gör. Charlotte Björk svarar att de inte har samarbete med arbetsförmedlingen men dock med arbetsmarknad och vuxenutbildning. Hon vet dock berätta att det tidigare år har skett samarbete med arbetsförmedlingen i Finland men då rörde det sig om bristen på sjuksköterskor. Annonsering inför semesterrekryteringen sker även på finska och rekryteringen har kommit rätt långt.

Ett medskick från civilsamhället är att orsaken till att inte finskspråkig personal efterfrågas av brukarna kan bero på att det finns en inbyggd skam bland den äldre generationen finstalande. En skam över att inte kunna svenska, eller att det svenska språket börjat svikta på grund av kognitiva utmaningar vid hög ålder. Därav upplevs av vikt att brukare inte ska behöva efterfråga dessa tjänster utan att de erbjuds. Röster från rådet upplever att det i det stora hela låter positivt att mindre omsorgsteam kan ombesörja den service de finska seniorerna behöver och att hemtjänsten aktivt matchar finstalande personal med finstalande omvårdnadstagare. Men med det sagt så ser civilsamhället att det fortfarande

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

finns ett behov av ett helt finstalande team inom hemtjänsten och förhoppningsvis kommer detta kunna bli verklighet i framtiden.

En praktisk fråga ställs om ansökan av hemtjänst på Göteborgs Stads hemsidor, goteborg.se/suomeksi. På dessa sidor finns information på finska men för att få ytterligare

information kring hemtjänst leds man via länkar till svenskspråkiga sidor. Frågan ställs hur detta kommer sig att inte all information finns på finska. Ordförande, Ellen Mitikka, önskar att detta kollas upp och kan ses över.

- d. Åldersvänliga Göteborg har ett material på 27 enkätsvar på finska. Rådet ser ett behov av att sammanställa och analysera enkätsvaren. Se delmål 2, insats a, gällande kartläggning.

Petra Palkio informerar om att Äldreombudsmannen omhändertar ansvaret av analys av dessa 27 enkätsvar. Analysen kommer att omhändertas av en upphandlad forskare. I ÄVOs nulägesanalys har man tagit tillvara enkätsvaren i översatt form och i form av citat.

- e. Återkoppling gällande kompetensförsörjning och utbildningsinsatser inom ÄVO.

Petra Palkio för dialog kring det bildspel som rådet fått som bilagor inför rådsmötet. Hon informerar om att det inom området sker fortsatt utvecklingsarbete. Tvåspråkiga annonser har skapats. Nuvarande rekryteringsbehov är ca fem tillsvidaretjänster finstalande undersköterskor. Petra Palkio svarar på frågor från rådet om hur rekrytering från Finland skulle kunna bli enklare. Petra Palkio beskriver att dagsläget ser annorlunda ut vad gäller rekrytering från Finland. Staden erbjuder inte så kallade etableringspaket, vilket kan innebära till exempel färdig bostad på plats då man kommer över för att arbeta i ett annat land. I samtalet framkommer att rekrytering från Finland har sina utmaningar, till exempel lång ansökningstid för personnummer. Ett liv i Sverige utan personnummer är besvärligt och för utmanande för att söka ett semestervikariat i Sverige. Petra Palkio konstaterar att detta är förhållanden som är kända inom ÄVO och frågor som är över 10 år gamla som det dock förs samtal kring men det finns inte någon praktisk lösning i dagsläget. Den primära källan för rekrytering är Sverige.

Röster från rådet lyfter även upp frågan om språk som kompetens, en merit, och därmed något att premiera lönemässigt. Petra Palkio svarar att detta är en politisk fråga och att det ser lite olika ut i olika kommuner hur detta hanteras.

Petra Palkio visar bildspel om kompetensutveckling finska som rådet fått som bilaga inför mötet. Ur bildspelet framkommer att många insatser görs och på bred front. Kompetensutveckling finska har två spår 1. Informera om att de som inom personalen kan finska behövs och 2. Kompetensutveckla dessa personer. Kompetensutveckling finska har beviljats statsbidrag finskt förvaltningsområde och kan med hjälp av dessa medel bedrivas på det sätt det görs under 2025. Röst från civilsamhället hänvisar till att statsbidrag finskt förvaltningsområde är tänkt

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

att finansiera projekt i deras inledande skede. Visar det sig att projektet faller väl ut är tanken att det införlivas i den ordinarie budgeten så att verksamheten inte byggs på bidrag. Simon Cederholm svarar att administrationen av statsbidrag är administrativt tungt och att projekt därför helst ska ligga i ordinarie budget. Helst att ÄVO lägger nämndbidrag och även gärna ökat bidrag för att bedriva projekt och verksamhet inom detta område.

f. Tillgängliggöra statistik på väntande på vård- och omsorgsplatser
Rådet har fått ett utskick, bilaga 16, där status på rådande statistik redovisas.

g. Finska matvaror

Minna Dufva, verksamhetsutvecklare stab (språkkompetens finska), för dialog kring bildspel, vars bilder rådet fått som bilaga 8. inför rådsmötet. Kort sammandrag av Minnas bildspel: Maten har varit ett fokusområde inom de finstalande omsorgsenheterna sedan våren 2024, vilket småningom lett till att klassiska finska matvaror inhandlats och serveras på enheterna. Detta har resulterat i förbättrad aptit och matglädje. Omvårdnadspersonalen ser en vinst i välmående, kulturidentitet och språk i kombination att den sociala samvaron runt maten har ökat och en stolthet över det finska ursprunget kan skönjas. Det som planeras framöver är att finska matvaror kommer att serveras, förutom som mellanmål och vid finska högtidsdagar, även en gång i veckan som alternativ under lunch/middag. Röster från rådet välkomnar denna utveckling.

§ 9. Äldreombudsmannen på besök kl 16.45-17.15 bilaga 9

Ordförande, Ellen Mitikka, hälsar Äldreombudsmannen (ÄO), Kristin Eliasson, välkommen till rådsmötet. ÄO, Kristin Eliasson, inleder med att berätta om den stora demografiska utmaningen som Göteborgs Stad står inför. Andelen invånare över 65 år förväntas öka från 96 000 personer år 2024 till 141 300 personer år 2050. Detta motsvarar en ökning på 48 procent eller 45 800 personer. En dylik ökning påverkar de flesta av stadens ansvar och uppdrag.

Kristin Eliasson beskriver Äldreombudsmannens uppdrag enligt följande:

- Äldreombudsmannen ska arbeta för jämlika livsvillkor och äldre invånares mänskliga rättigheter.
- Lyssna på stadens seniorer!
- Synliggör viktiga frågor och behov.
- Informera politiker, förvaltningar och bolag.
- Driv frågor tillsammans i staden.
- Göteborg ska vara en åldersvänlig stad.

Kristin Eliasson tillägger att det viktigaste uppdraget är att visa på förmågor och erfarenheter som vi som samhälle måste ta vara på. Vidare berättar Kristin Eliasson att 80% av de seniora (65+) göteborgarna lever och verkar utanför ÄVOs verksamheter. Med andra ord är det endast 20 % som bor på äldre vård- och omsorgsboenden eller som anlitar hemtjänst. En viktig aspekt att ha i åtanke då man diskuterar vem som är senior i Göteborg.

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

Kristin Eliasson informerar om att hon, i sin roll som ÄO, har i år som uppdrag att skriva en rapport från Äldreombudsmannen till kommunfullmäktige i höst. Rapporten kommer att ha två teman: 1. digitalisering och 2. Nationella minoriteters rättigheter. Till rapporten efterlyser Kristin Eliasson bilder på seniora göteborgare som belyser den variation av seniorer som finns i staden. Den/de som vill vara med och representera Göteborg på detta vis kommer att få mer information av Kristin Eliasson, via rådssamordnaren, Marina Nénye.

Kristin Eliasson är nyfiken på att få återkoppling från rådet på de frågor hon skickat till rådet inför detta rådsmöte. Frågorna handlar om hur staden fungerar för sverigefinska seniorer.

Sammanfattning av den återkoppling som rådets ledamöter ger Kristin Eliasson: En röst beskriver sverigefinnarna som en tystlåten grupp som, ofta på grund av språkförbristningar, inte vet hur man vänder sig till myndigheter. Information förmedlas från mun till mun. Man identifierar ett behov av ett medborgarkontor som har språklig- och kulturell kompetens att möta sverigefinnar, deras frågor och behov. En annan röst beskriver sin upplevelse av att det fungerar väl för de sverigefinnar som behärskar det svenska språket. Det är en större utmaning för de 60–70-talister som kom till Sverige i syfte att arbeta, inte för att lära sig svenska. Tystnaden kan innehålla skam över att inte behärska språket. Digitaliseringen är en utmaning på grund av bristen på digital kunskap i kombination med språkförbristningar. Detta i sin tur leder till att känslan av skam fördubblas. En ytterligare synpunkt från en relativt nyinflyttad ledamot beskriver saknaden av den äldre generationen, saknaden av mor- och farföräldrar. Verksamheter som gör det möjligt för olika generationer att mötas och lära av varandra skulle kunna råda bot på denna saknad. En annan röst tar vid och påtalar att det sociala nätverket blir mindre desto äldre man blir och att det finns behov av mötesplatser där man kan knyta nya sociala kontakter, även generationer emellan. Det uttrycks att det finns behov av att öka tillgängligheten för finska utanför de digitala plattformarna, som är en utmaning för flera seniorer. Information om gratis kurser i digitalisering, anordnade av Studieförbundet Vuxenskolan, och som bedrivs tack vare statsbidrag finst förvaltningsområde, nämns.

Avslutningsvis tackar Äldreombudsmannen, Kristin Eliasson, för visat intresse och hon uppmanar rådets civilsamhällets ledamöter att fortsätta ge henne återkoppling i dessa frågor. Ordförande, Ellen Mitikka, frågar ifall det går att återkoppla via mail och det går bra enligt Kristin Eliasson. Rådssamordnaren, Marina Nénye, förmedlar Äldreombudsmannens kontaktuppgifter till rådet.

§ 10. Information, dialog och samråd forts

- a. Remittering av förslag till riktlinje för arbetet med mänskliga rättigheter och likvärdig service.

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

på remissen gällande förslag till riktlinje för arbetet med mänskliga rättigheter och likvärdig service. Eftersom remissvaret ska vara avsändaren tillhanda senast den 31 maj så behöver rådet redan nu sätta sig in i det utskickade underlaget som finnes i bilagorna 10-13, samt att skapa en arbetsgrupp som förbereder rådets remissvar. Rådet väljer Jari Määttänen och Maarit Jaakkola att ingå i arbetsgruppen. Rådssamordnaren kontakter Jari och Maarit för att förse dem med mer information.

a. Dagbarnvårdare på finska.

På förra rådsmötet togs upp frågan om eventuella dagbarnvårdare på finska. Rådssamordnaren, Marina Nénye, har kontaktat förskoleförvaltningen (FSF), via deras funktionsbrevlåda, och ställt FSF de frågor som framkom på förra rådsmötet:

- Rådet undrar ifall förskoleförvaltningen har att erbjuda finskspråkiga platser hos befintliga dagbarnvårdare?
- Rådet vill även gärna veta ifall förskoleförvaltningen kartlagt om detta kan/skulle kunna vara ett alternativ till förskoleplats på finska?

FSF svarar: Förvaltningen strävar efter att erbjuda verksamhet på finska för de som efterfrågar det genom att kontinuerligt efterfråga behov vid ansökningsförfarandet till förskola inkluderat pedagogisk omsorg och det finns en rutin för att undersöka efterfrågan/behov av utbildning på finska vad gäller annan pedagogisk verksamhet.

Rådssamordnaren ställde då en följdfråga till FSF:

- Hur ser den rutinen ut gällande att undersöka efterfrågan/behov av utbildning på finska vad gäller annan pedagogisk verksamhet.

FSF svarar:

- I ansökningsförfarandet i pappersform finns det en ruta för vårdnadshavare att fylla i för val av verksamhetsform, förskola eller pedagogisk omsorg och om man som vårdnadshavare har behov av annan pedagogisk verksamhet på finska. Ansöker vårdnadshavare via e-tjänst finns det möjlighet att ansöka förskola med finsk undervisning och vi tittar även på möjligheten att kryssa i ansökan för annan pedagogisk verksamhet på finska i e-tjänst systemet då det ännu inte är möjligt.

Återkoppling från rådet är en undran om varför inte ansökningsförfarande är likvärdigt då det gäller pappersformat och e-tjänst. Rådssamordnaren; Marina Nénye, får till uppdrag att kontakta FSF för fortsatt samtal kring frågan.

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

- b. Göteborgs Stads slutredovisning av statsbidrag FFO 2024 till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Rådssamordnaren, Marina Nénye, informerar om att redovisningen för 2024 skickats till Länsstyrelsen i Stockholms län och att det under sammanställningen av redovisningen för 2024 framkom att det i redovisningen 2023 blivit felaktigheter. Stadsledningskontoret hade inte bett en redovisning från ÄVO på de 440 tkr som ÄVO blivit beviljat för 2023. Detta ledde till att vi i årets 2024 redovisning fick korrigera detta. 379 tkr förflyttades från ÄVO till stadsledningskontoret och Länsstyrelsen i Stockholms län kommer att dra av denna summa i beräkningen av året 2025 år budget finskt förvaltningsområde. Göteborgs Stad kommer därmed att ha en budget på 2,26 mkr för 2025. Lärdom som tas av detta är att kontinuerligt följa upp hur beviljade medel används och att flagga för att medel som inte används till beviljade projekt ska återbetalas så att dessa medel kan, under befintligt budgetår, användas till andra projekt, i stället för att medlen förblir oanvända.

§ 11. Öppet samråd med kulturförvaltningen

Ordförande, Ellen Mitikka, ger ordet till Tarmo Ahonen som ingår i arbetsgruppen, tillsammans med Susanna Apter och Maarit Jaakkola. Tarmo Ahonen återkopplar om arbetsgruppens samtal med kulturförvaltningen. Diskussionerna har kretsat kring frågor om var ansvaret för den sverigefinska kulturen ligger, ska ligga. Enligt Tarmo Ahonen torde det finnas någon form av basprogram i syfte att rädda och tillvarata den sverigefinska kulturen. Tarmo Ahonens förhoppning är att samtalen kommer att leda till att någon form av kultur -och språkskola skulle initieras. Han kallar det för Lördagsskola. Tarmo ställer sig frågan varför kommunen inte samarbetar med regionen, vilket exempelvis sker i Stockholm kring ett teatersamarbete. Ett dylikt samarbete skulle, enligt Tarmo Ahonen, kostnadsmässigt innebära en vinst för båda parter. Rådssamordnaren, Marina Nénye, får ordet, och tillägger att arbetsgruppen har bjudit in förskoleförvaltningen att delta på det kommande arbetsgruppsmötet, 11 april 2025.

§ 12. Sverigefinnarnas dag utvärdering och planering inför 2026

Ordförande, Ellen Mitikka, ger ordet till Anneli Ylijärvi som framför att årets planering av sverigefinska dagen inte skedde i samråd i tidigt skede utan upplevelsen var att kulturförvaltningen redan bestämt vilka gäster som skulle engageras då de träffade arbetsgruppen. Tillställningen var välbesökt, ca 150 personer deltog. Trappscenen

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

upplevs obekvämt. Kulturförvaltningen informerade att högtidsdagen firas på Stadsbiblioteket igen 2026 men att det troligen kommer att flytta plats framöver till annan lokal i staden.

Ordförande, Ellen Mitikka, ställer frågan om hur rådet ska planera vidare inför 2026? Vem ska ingå i en arbetsgrupp som planerar sverigefinska dagen tillsammans med kulturförvaltningen? I samtalen framkom olika synpunkter som att det finns önskemål att de inbjudna gästerna talar finska och att få in även unga sverigefinnars perspektiv och önskemål. Rådet landade i att ta ett beslut om att Anneli Ylijärvi, Maarit Jaakkola, Pirjo Hanski och Tarmo Ahonen bildar en arbetsgrupp. Rådssamordnaren, Marina Nénye, informerar kulturförvaltningen om detta.

§ 13. Övrigt

- a. Finskspråkiga aktiviteter i Göteborg under våren
Rådssamordnaren, Marina Nénye, informerar om att hon sammanställt ett kalendarium om finska aktiviteter i Göteborg under våren. Kalendariet annonseras i finskspråkig tidning samt radiokanaler. Rådssamordnaren vill åter tipsa om att på goteborg.se/kalendariet kan man skriva in sökordet "finska" i sökrutan och alla aktuella finskspråkiga aktiviteter som anordnas i Göteborgs Stad under våren blir synliga.
- b. Ambulerande stöd finska 2025
Ordförande, Ellen Mitikka, ger ordet till Marina Nénye som informerar att hon har kommunicerat med förskoleförvaltningen (FSF) och FSF återkopplar då de har information att delge. FSF har beviljats 670 tkr för projektet och det uträknat på vad en tjänst kostar på årsbasis, inklusive arbetsgivaravgifter. Rådet önskar fortsatt uppföljning av ärendet.
- c. Socialförvaltningen Centrum –utlysning gällande särskilt bidrag för nationella minoriteter.
Rebecca Hedström (M) tilldelas ordet och hon informerar om att man inte klubbat Socialförvaltning Centrums möteshandlingar inför tisdagens möte där det ämnat att fördela föreningsbidrag riktat till nationella minoriteters språk och kultur. Studieförbundet Vuxenskolan har inkommit med en ansökan, på 1,8 mkr, i syfte att utveckla kulturlivet för nationella minoriteter och ett beslut om detta förväntas fattas på tisdagens möte. Beslut på ansökningar med lägre belopp har fattats av tjänstepersoner, detta enligt delegationsordningen.
Ordförande, Ellen Mitikka, föreslår att rådet bjuder in Studieförbundet Vuxenskolan på kommande rådsmöte ifall deras ansökan klubbas igenom, för att få information och i syfte att föra samtal om hur Studieförbundet Vuxenskolan planerar att förvalta de beviljade medlen.

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

- d. Kulturförvaltningen kallar till samråd
Rådssamordnaren, Marina Nenyé, informerar om att hon fått ett mail från kulturförvaltningen där kulturförvaltningen bjuder in till dialog gällande nationella minoriteters högtidsdagar och språk- och läsförfrämjande aktiviteter. Om det finns intresse från råden att delta i dialog avseende detta så får gärna representanter utses. Datum för samrådsmöte är ännu inte bestämt, men samrådsmöte där representanter från samtliga nationella minoriteter bjuds in planeras att äga rum i maj. Rådet väljer att utse Anneli Huttu och Pirjo Hanski att representera rådet i detta samråd. Rådssamordnaren, Marina Nenyé, meddelar kulturförvaltningen vilka ledamöter representerar rådet i detta samråd.
- e. Skatteblankett
Rådssamordnaren, Marina Nenyé, informerar om att, inför varje nytt skatteår, bör den som vill att skatt dras mer än 30% på arvodesutbetalningarna, skicka in en ny blankett gällande detta. Rådssamordnaren skickar ut en blankett till alla.
- f. Gemensam utgång ur Rådhuset efter mötets avslut
Rådssamordnaren, Marina Nenyé, informerar om att det idag är ett större evenemang som sker på Gustaf Adolfs Torg, utanför Rådhuset. Vakten i receptionen har bett rådssamordnaren att be att alla mötets deltagare lämnar Rådhuset i samlad trupp och att alla bör hjälpas åt att se till att ingen kommer in i Rådhuset då vi lämnar byggnaden.

§ 14. Mötet avslutas

Ordförande, Ellen Mitikka, tackar alla rådsledamöter för mötet och förklarar mötet avslutat kl. 18.00.

Bilagor

Bilagor:

- Bilaga 1. Protokoll, justerad, per 20250206 Göteborgs Stads råd för den sverigefinska minoriteten, på svenska
- Bilaga 2. Mötesanteckningar från rådet beredningsgrupp, 20250306
- Bilaga 3. Välkomstmateriel hemtjänst på finska.
- Bilaga 4. Samråd pptx hemtjänst finsk- och svenskspråkig version i samma fil.
- Bilaga 5. Kompetensförsörjning (Rekrytering FFO) finsk- och svenskspråkig version i samma fil.
- Bilaga 6. Kompetensutveckling
- Bilaga 7. Folder volontärverksamhet på finska.
- Bilaga 8. Presentation finska matvaror.
- Bilaga 9. Äldreombudsmannens frågor till rådet.
- Bilaga 10. Remittering av förslag till riktlinje för mänskliga rättigheter.

Protokoll (nr 2)

Sammanträdesdatum: {25-03-20}

Bilaga 11. Göteborgs Stads riktlinje för mänskliga rättigheter och likvärdig service.

Bilaga 12. Tjänsteutlåtande remittering Göteborgs Stads riktlinje för arbetet med MR och likvärdig service.

Bilaga 13. Beslut - 202201236 - SLK - § 157

Bilaga 14. Ekonomisk redovisning Göteborgs Stads statsbidrag FFO 2024

Bilaga 16. ÅVO Boendekö 2025-02-26

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

Aika: 15:00–18:00

Paikka: KS-salen, Raatihuone, Gustaf Adolfs Torg 1

Pykälät: 1–14

Läsnäolijat

Jäsenet

Puheenjohtaja, poliitikot, vähemmistön edustajat

Ellen Mitikka	(S), puheenjohtaja
Annika Ahlstrand	(M), varapuheenjohtaja
Seppo-Matti Salonen	(V)
Daniel Czarniecki Kaikkonen	(SD)
Per Holm, poissaoleva	(D)
Rebecca Hedström	(MP)
Bodil Bergman, poissaoleva	(L)
Jackson Ndunge	(KD)
Johan Radix	(C)

Maarit Jaakkola Eliasson	toinen varapuheenjohtaja
Anna-Lisa Parkkinen	vastaava, ikäihmiset

Anneli Huttu

Anneli Ylijärvi

Antti Kunnas, poissaoleva

Jari Määttänen

Pirjo Hanski

Susanna Apter	vastaava, lapset ja nuoret
---------------	----------------------------

Tarmo Ahonen	vastaava, kulttuuri
--------------	---------------------

Vapaa

Muut läsnäolijat

Simon Cederholm, osastopäällikkö, laatu ja kehitys, ÄVO

Petra Palkio, kehitysjohtaja (kielitaito suomi), ÄVO

Minna Dufva, toiminnan kehittäjä, henkilöstö (kielitaito suomi), ÄVO

Rasmus Evinsnö, toiminnanjohtaja kotipalvelu, ÄVO

Charlotte Björk, toiminnanjohtaja kotipalvelu, ÄVO

Kristin Eliasson, vanhusasiamies, kaupunginjohtajan konttori

Marina Nenye, neuvoston koordinaattori, kaupunginjohtajan konttori

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

Tarkastuspäivä: 5.4.2025

Allekirjoitukset

Sihteeri

Marina Nenyé

Puheenjohtaja

Ellen Mitikka

Pöytäkirjan tarkastaja

Jari Määttänen

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä:
{20.3.2025}

§ 1 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja Ellen Mitikka toivottaa kaikki tervetulleiksi ja julistaa kokouksen avatuksi.

§ 2 Sihteerin valinta

Marina Nenye, neuvoston koordinaattori, vakituinen sihteeri.

§ 3 Pöytäkirjan tarkastajan valinta

Pöytäkirjan tarkastajaksi valittiin Jari Määttänen. Pöytäkirja lähetetään hyväksyttäväksi sähköpostitse ja allekirjoitetaan viimeistään seuraavassa neuvoston kokouksessa.

Neuvoston puheenjohtaja, Ellen Mitikka esitti, että neuvoston kansalaisyhteiskunnan jäsenet toimisivat vuorotellen pöytäkirjan tarkastajina läsnäololistan mukaisesti. Neuvosto hyväksyi ehdotuksen.

§ 4 Nimenhuuto

Marina Nenye suoritti nimenhuudon.

§ 5 Uudet neuvoston jäsenet

Antti Kunnas ja Magnus Björk kansalaisyhteiskunnasta ja Jackson Ndunge kristillisdemokraateista (KD) on valittu neuvoston uusiksi jäseniksi kunnanhallituksen päätöksellä. Magnus Björk on kuitenkin luopunut paikastaan. Antti Kunnas on ilmoittanut poissaolostaan ja Jackson Ndunge saapui myöhemmin kokoukseen.

§ 6 Esityslistan hyväksyminen

Neljä muuta asiaa otettiin esille 13 §:ssä Muut asiat, minkä jälkeen kokous vahvisti esityslistan.

§ 7 Edellisen kokouspöytäkirjan läpikäynti

Neuvosto on saanut tutustua neuvoston 6. helmikuuta 2025 pitämän kokouksen kokouspöytäkirjaan.

Kokouspöytäkirjat ja kokouksen muistiinpanot hyväksyttiin ja liitettiin asiakirjoihin.

Koska ensimmäisten asioiden käsittely eteni suunniteltua nopeammin, neuvosto käsitteli joitakin muita asioita ennen ÄVO:n vierailijoiden saapumista. Muistiinpanot on tehty vastaavaan kohtaan 13 Muut asiat.

§ 8 Informaatio, vuoropuhelu ja neuvonpito

Asiat, jotka koskevat vanhus- sekä hoito- ja hoivahallintoa.

Vierailu klo 15.30–16.45, liitteet 4–8

Simon Cederholm, osastopäällikkö, laatu ja kehitys

Petra Palkio, kehitysjohtaja (kielitaito suomi)

Minna Dufva, toiminnan kehittäjä, henkilöstö (kielitaito suomi)

Rasmus Evinsnö, toiminnanjohtaja, kotipalvelu

Charlotte Björk, toiminnanjohtaja, kotipalvelu

Puheenjohtaja Ellen Mitikka toivottaa vieraat vanhus- sekä hoito- ja hoivahallinnosta (ÄVO) tervetulleiksi. Hän ehdottaa, että asiat käydään ensin läpi ja sen jälkeen siirrytään kysymyksiin ja vuoropuheluun.

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

Kokouksen osallistujat hyväksyvät ehdotuksen. Petra Palkio aloittaa esittelemällä itsensä ja ilmoittamalla, että Simon Cederholm on mukana suomen kielen hallintoaluetta koskevien asioiden ohjausryhmässä ja että hän edustaa hallinnon johtoa neuvoston kokouksessa. Simon lisää, että hän vastaa ÄVO:n eri osista, muun muassa yksityisten toimittajien, tilojen suunnittelun ja vuokrien seurannasta. Hän kertoo lisäksi, että Petra Palkion tehtävä siirtyy viranomaiselle, mutta se säilyy ennallaan.

- a. *Vanhus- sekä hoito- ja hoivalautakunnan päätös asiassa § 68 Dnro N160-0568/21 Raportti suomenkielistä vanhustenhuoltoa koskevasta tehtävästä ja uusien asuntojen hankinnasta. Asia koskee päätöstä/tehtävää selvittää mahdollisuutta varata suomenkielisiä hoito- ja hoivapaikkoja voimassa olevan hoito- ja hoiva-asumisen puitesopimuksen puitteissa.*

Göteborgin kaupungin suunnitelma työhön suomen kielen hallintoalueella 2020–2023 (25), osatavoite 2,

- Toimenpide: a. Kartoittaa kiinnostus palveluun, hoitoon ja hoivaan suomenkielisessä vanhustenhuollossa yhteistyössä ruotsinsuomalaisen vähemmistön kanssa.
- Odotetut tulokset: Lisääntynyt tieto käyttäjistä vanhustenhuollossa ja entistä parempi valmius kohdata tulevaisuuden tarpeet.

Neuvosto haluaa saada tilannekatsauksen prosessista ja korostaa riskianalyysin tarvetta.

Kohdat a ja b käsiteltiin samanaikaisesti.

- b. Uusi puitesopimus – neuvosto haluaa muistuttaa neuvonpidosta tämän prosessin varhaisessa vaiheessa.

Simon Cederholm, osastopäällikkö, laatu ja kehitys, ilmoittaa, että ulkopuolinen toimittaja, joka on ilmoittanut ÄVO:lle kiinnostuksenilmaisun vanhustenhoidon järjestämisestä suomeksi, on vetäytynyt prosessista arvioituaan olemassa olevaa hakupainetta ja todettuaan, että he eivät saa niin paljon vuokralaisia kuin he olivat laskeneet. ÄVO ei kuitenkaan voi antaa käyttöastetakuuta. ÄVO:n johtajan kanssa tehdyn tarkistuksen jälkeen ÄVO on tehnyt arvion, että se pitää asiaa vireillä ja antaa toimittajalle mahdollisuuden arvioida päätöstään uudelleen. Keskustelussa käsiteltiin kysymyksiä siitä, miten ÄVO suunnittelee tulevaisuutta tämän ilmoituksen pohjalta. Simon Cederholm vastaa, että lautakunnan toimeksianto säilyy. Tällä hetkellä jonossa oleville tarjotaan nyt tarjolla olevia paikkoja. On olemassa vaihtojono, johon voi liittyä, jos ei ole saanut paikkaa suomenkieliseltä osastolta. Kysymyksiin ÄVO:n suunnitelmista rakentaa itse vanhustenhoitopaikkoja Björlanda, Simon Cederholm vastaa, että ei ole täsmennetty, kuinka monta suomenkielistä paikkaa sinne valmistellaan. Kun toiminto on valmis aloittamaan, hakemukset sovitetaan yhteen hakijoiden kanssa tavanomaisessa välityksessä ja suomenkielisten hoivapaikkojen määrä suunnitellaan tarpeiden pohjalta itse. Björlanda suunnitellaan yhteensä 78 asuntoa. Simon Cederholm kertoo myös, että nykyinen puitesopimus ei

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

anna takuuta tietystä käyttöasteesta ja se ohjaa, että maksetaan vain paikoista, jotka voidaan toimittaa. Uuden puitesopimuksen on tarkoitus valmistua vuonna 2028.

Puheenjohtaja Ellen Mitikka kiittää tiedoista ja esittää toivomuksen, että Simon Cederholm pitää neuvoston ajan tasalla edellä mainituista asioista ja toivottaa hänet tervetulleeksi takaisin tulevaisuudessa.

- c. Kotipalvelu - Kuinka ÄVO ottaa vastaan tehtävän Göteborgin Kaupungin suunnitelmassa työstä suomen kielen hallintoalueen parissa 2020–2023(25), osatavoite 2,
 - Toimenpide c: Kehittää ja koordinoi kotipalvelu siten, että yksilöt voivat käyttää suomen kieltä hoivahenkilökunnan kanssa.
 - Odotettu tulos: Kasvava määrä käyttäjiä, joiden kielelliset ja kulttuuriset oikeudet toteutuvat.

Charlotte Björk ja Rasmus Evinsnö vastaavat yhdessä 20 yksiköstä Hisingenin kotipalvelussa. He esittävät neuvoston liitteiksi kokousta varten saamia diaesityksiä. Charlotte Björk aloittaa kertomalla, että he kotipalvelussa työskentelevät tiedotusmateriaalin kääntämiseksi suomeksi. Molemmat toteavat suomenkielisen henkilöstön rekrytoinnin ja rekrytoinnin yleisesti olevan haastavaa. Charlotte Björk jatkaa puhumalla sosiaalipalvelulain uudesta osasta, joka edellyttää, että kunnan on tarjottava vakituinen hoivakontakti, jolta vaaditaan alihoitajan koulutustaso. Tämä tarkoittaa, että kotipalvelussa palvelee pienempiä hoivatiimejä. Vakituksella hoitohenkilökunnalla on näissä tiimeissä monia tehtäviä, kuten esimerkiksi lomakkeiden täyttäminen ja auttaminen muissa käytännön asioissa.

Rasmus Evinsnö kertoo, että ÄVO hankkii suomenkielistä henkilökuntaa, joten vaikka kukaan ei ole sitä pyytänyt, he ovat suunnitelleet joihinkin yksiköihin suomenkielistä henkilökuntaa. Kielitaitojen yhteen sovittamista tapahtuu, mutta GDPR:n mukaan ÄVO ei saa merkitä, kuka osaa suomea toiminnossa. Käytännössä yhteen sovittaminen tapahtuu, kun hoitohenkilökunta huomaa, että käyttäjät osaavat puhua suomea ja niissä tapauksissa, joissa toiminnolla on käytössään suomenkielistä henkilöstöä, nämä saatetaan yhteen. Kotipalveluissa nähdään, että suomenkielisen henkilökunnan tarve on paikallista ja riippuu siitä, missä päin kaupunkia asuu. Esittelyn jälkeen moni kysymyksistä keskittyi suomenkielisen henkilöstön rekrytointiin ja sen toteuttamiseen. Charlotte Björk vastaa, että he eivät tee yhteistyötä työnvälityksen kanssa, mutta kuitenkin työmarkkinoiden ja aikuiskoulutuksen kanssa. Hän tiesi kuitenkin kertoa, että aiempina vuosina on tehty yhteistyötä työvoimapalvelun kanssa Suomessa, mutta silloin oli kyse sairaanhoitajien puutteesta. Lomatyöpaikkojen ilmoittelu tapahtuu myös suomeksi ja rekrytoinnissa on päästy varsin pitkälle.

Kansalaisyhteiskunnan viesti on, että syy siihen, miksi suomenkieliselle henkilökunnalle ei ole kysyntää käyttäjien keskuudessa voi johtua siitä, että vanhemman sukupolven suomenkielisten keskuudessa on sisäänrakennettu häpeä. Häpeä siitä, että ei osaa ruotsia, tai että ruotsin kieli on alkanut heikentyä vanhuuden kognitiivisten haasteiden vuoksi. Siksi koetaan tärkeäksi, että käyttäjien ei tarvitse pyytää näitä palveluja, vaan niitä tarjotaan. Neuvoston jäsenten mukaan kuulostaa kaiken kaikkiaan myönteiseltä, että pienemmät hoitotiimit voivat tarjota suomalaisten seniorien tarvitsemia palveluja ja että kotipalvelu järjestää aktiivisesti suomenkielistä henkilökuntaa suomenkielisille hoidettaville. Mutta tämän sanottuaan kansalaisyhteiskunta katsoo, että kotipalvelussa on

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

edelleen täysin suomenkielisen tiimin tarve ja toivottavasti se toteutuu tulevaisuudessa.

Kotipalvelun hakemisesta Göteborgin kaupungin verkkosivuilta, goteborg.se/suomeksi, esitetään käytännön kysymys. Näillä sivuilla on tietoa suomeksi, mutta saadakseen lisätietoja kotipalvelusta joutuu linkkien kautta ruotsinkielisille sivuille. Kysytään, miksi kaikkea tietoa ei ole saatavilla suomeksi. Puheenjohtaja Ellen Mitikka toivoo, että asiaa tutkitaan ja puute voidaan korjata.

- d. Ikäystävällisessä Göteborgissa on 27 suomenkielistä kyselyvastausta.

Neuvosto katsoo, että kyselyvastaukset on tarpeellista koostaa ja analysoida. Katso osatavoite 2, toimenpide a, koskien kartoitusta.

Petra Palkio kertoo vanhusasiamiehen vastaavan näiden 27 kyselyvastauksen analysoinnista. Analyysin hoitaa hankittu tutkija. ÄVO:n nykytilanneanalyysissä kyselyn vastauksia on hyödynnetty käännetyssä muodossa ja lainauksina.

- e. Palaute ammattitaidon parantamisesta ja koulutuspanostuksista ÄVO:ssa.

Petra Palkio käy vuoropuhelua diaesityksestä, jonka neuvosto on saanut liitteeksi kokousta varten. Hän kertoo, että alueella tehdään jatkuvaa kehitystyötä. Kaksikielisiä ilmoituksia on luotu. Tämän hetken rekrytointitarve on noin viisi vakituista suomenkielistä alihoitajaa. Petra Palkio vastaa neuvoston kysymyksiin siitä, miten rekrytointia Suomesta voitaisiin yksinkertaistaa. Petra Palkio kuvailee, että Suomesta rekrytoinnin tilanne on tällä hetkellä erilainen. Kaupunki ei tarjoa niin kutsuttuja sijoittautumispaketteja kuten esimerkiksi valmista asuntoa paikan päällä, kun tulee töihin toiseen maahan. Keskustelusta käy ilmi, että rekrytoinnissa Suomesta on omat haasteensa, esimerkiksi henkilönumeron pitkä hakuaika. Elämä Ruotsissa ilman henkilönumeroa on vaikeaa ja liian haastavaa lomasijaisuuden hakemiselle Ruotsista. Petra Palkio toteaa, että nämä ovat ÄVO:ssa tunnettuja seikkoja ja yli 10 vuotta vanhoja kysymyksiä, joista kuitenkin keskustellaan, mutta tällä hetkellä niille ei ole käytännön ratkaisua. Ensisijainen rekrytointilähde on Ruotsi.

Neuvosto nostaa esiin myös kysymyksen kielestä ansiona, josta tulee palkita palkan muodossa. Petra Palkio vastaa, että tämä on poliittinen kysymys ja eri kunnissa käytäntö vaihtelee.

Petra Palkio näyttää suomen kielen taidon kehittämisestä diaesityksen, jonka neuvosto on saanut liitteenä ennen kokousta. Diaesityksestä käy ilmi, että monia ponnisteluja tehdään ja laajalla rintamalla. Suomen kielen taitojen kehitystyö on kaksijakoinen. 1. Informoida, että henkilöstön suomen kielen taitajia tarvitaan ja 2. Kehittää näiden henkilöiden taitoja. Suomen kielen taitojen kehittämiseksi on myönnetty valtionavustusta suomen kielen hallintoalueella ja sitä voidaan näillä varoilla toteuttaa sillä tavalla kuin tehdään vuonna 2025. Ääni kansalaisyhteiskunnasta huomauttaa, että suomen kielen hallintoalueen

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

valtionavustus on tarkoitettu rahoittamaan hankkeita niiden alkuvaiheessa. Jos käy ilmi, että hanke menee hyvin, ajatuksena on, että se sisällytetään tavalliseen budjettiin, jotta toiminta ei rakennu avustusten varaan. Simon Cederholm vastaa, että valtionavustusten hallinnointi on hallinnollisesti raskasta ja että hankkeet olisi siksi mieluiten sisällytettävä tavanomaiseen talousarvioon. Mieluiten ÄVO asettaa lautakunta-avustuksia ja myös lisätyjä avustuksia tämän alan hankkeiden ja toimien toteuttamiseen.

f. Tilastojen asettaminen saataville hoito- ja hoivapaikkoja odottavista. Neuvosto on vastaanottanut kirjeen, liite 16, jossa nykyisten tilastojen tila ilmoitetaan.

g. Suomalaiset ruokatarpeet

Minna Dufva, toiminnankehittäjä, henkilöstö (kielitaito suomi), käy dialogia diaesityksestä, jonka kuvat neuvosto on saanut liitteenä 8 ennen neuvoston kokousta. Lyhyt yhteenveto Minnan diaesityksestä: Ruoka on ollut suomenkielisten hoivayksiköiden painopistealue keväästä 2024 lähtien, mikä on lopulta johtanut siihen, että yksiköissä on ostettu ja tarjoiltu klassista suomalaista ruokaa. Tämä on johtanut ruokahalun ja ruokanautinnon paranemiseen. Hoivahenkilöstö näkee etuja hyvinvoinnin, kulttuuri-identiteetin ja kielen suhteen yhdistettynä siihen, että sosiaalinen vuorovaikutus ruoan ympärillä on lisääntynyt ja ylpeys suomalaisesta alkuperästä on havaittavissa. Tulevaisuudessa on suunniteltu tarjota suomalaista ruokaa paitsi välipaloina ja suomalaisina juhlapyyhinä, myös kerran viikossa vaihtoehtona lounaalla/illallisella. Neuvosto suhtautuu myönteisesti tähän kehitykseen.

§ 9. Vanhusasiamies vierailee klo 16.45–17.15, liite 9

Puheenjohtaja Ellen Mitikka, toivottaa vanhusasiamies (ÄO) Kristin Eliassonin, tervetulleeksi neuvoston kokoukseen. ÄO Kristin Eliasson aloittaa kertomalla Göteborgin kaupunkia kohtaavasta suuresta väestörakenteen haasteesta. Yli 65-vuotiaiden asukkaiden osuuden odotetaan kasvavan 96 000 henkilöstä vuonna 2024 141 300 henkilöön vuonna 2050. Tämä vastaa 48 prosentin eli 45 800 henkilön kasvua. Tällainen korotus vaikuttaa useimpiin kaupungin vastuualueisiin ja tehtäviin. Kristin Eliasson kuvailee vanhusasiamiehen tehtävää seuraavasti:

- Vanhusasiamies tekee työtä ikääntyneiden tasa-arvoisten elinolojen ja ihmisoikeuksien puolesta.
- Kuuntelee kaupungin senioreja!
- Tekee näkyväksi tärkeitä asioita ja tarpeita.
- Informoi poliitikkoja, hallintoja ja yhtiöitä.
- Vie asioita yhdessä eteenpäin kaupungissa.
- Göteborgin pitää olla ikäystävällinen kaupunki.

Kristin Eliasson lisää, että tärkein tehtävä on osoittaa kykyjä ja kokemuksia, joita meidän yhteiskuntana on hyödynnettävä. Lisäksi Kristin Eliasson kertoo, että 80 % ikääntyneistä (65+) göteborgilaisista asuu ja vaikuttaa ÄVO:n toiminnan ulkopuolella. Toisin sanoen vain 20 % asuu hoito- ja hoivakodeissa tai käyttää kotipalvelua. Tämä on tärkeä näkökohta, joka on pidettävä mielessä, kun keskustellaan siitä, kuka on seniori Göteborgissa.

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

Kristin Eliasson kertoo ÄÖ:n roolissaan saaneensa tänä vuonna tehtäväkseen kirjoittaa vanhusasiamiehen raportin kunnanvaltuustolle tänä syksynä. Raportissa on kaksi teemaa: 1. Digitalisaatio ja 2. Kansallisten vähemmistöjen oikeudet. Raporttia varten Kristin Eliasson peräänkuuluttaa göteborgilaisista senioreista kuvia, jotka kertovat kaupungin seniorien monimuotoisuudesta. Se/ne, jotka haluavat edustaa Göteborgia tällä tavalla, saavat lisätietoja Kristin Eliassonilta neuvoston koordinaattorin, Marina Nenzen kautta.

Kristin Eliasson on utelias saamaan palautetta kysymyksistä, jotka hän on lähettänyt neuvostolle ennen tätä kokousta. Kysymykset koskevat sitä, miten kaupunki toimii ruotsinsuomalaisten eläkeläisten hyväksi.

Yhteenvedo neuvoston jäsenten Kristin Eliassonille antamasta palautteesta: Yksi ääni kuvailee ruotsinsuomalaisia hiljaiseksi ryhmäksi, joka ei usein kielitaidon puutteen vuoksi tiedä miten kääntyä viranomaisten puoleen. Tieto välittyy suusta suuhun. Tunnistetaan tarve kansalaistoimistolle, jolla on kielellinen ja kulttuurinen osaaminen vastata ruotsinsuomalaisten kysymyksiin ja tarpeisiin. Toinen ääni kuvailee kokemustaan, että asiat toimivat hyvin ruotsin kieltä hallitsevien ruotsinsuomalaisten osalta. Tämä on suurempi haaste 60–70-luvulla Ruotsiin tulleille, joiden tarkoituksena oli tehdä töitä, ei opetella ruotsia. Hiljaisuus voi sisältää häpeää siitä, että ei hallitse kieltä. Digitalisaatio on haaste digitaalisen osaamisen puutteen ja kielitaidon puutteiden vuoksi. Tämä puolestaan johtaa häpeän tunteen kaksinkertaistumiseen. Yksi hiljattain muuttaneen jäsenen mielipide kuvaa vanhemman sukupolven puuttumista, isovanhempien poissaoloa. Toiminnot, jotka mahdollistavat eri sukupolvien kohtaamisen ja toisiltaan oppimisen, voisivat korjata tämän puutteen. Toinen ääni huomauttaa, että sosiaalinen verkosto pienenee ikääntymisen myötä ja että tarvitaan kohtaamispaikkoja, joissa voidaan luoda uusia sosiaalisia kontakteja myös sukupolvien välillä. Esitetään, että suomen kielen saatavuutta on tarpeen lisätä digitaalisten alustojen ulkopuolella, jotka ovat haasteellisia useille senioreille. Mainitaan informaatio valtion avustusten turvin suomen kielen hallintoalueella Studieförbundet Vuxenskolanin järjestämistä maksuttomista digitalisaation kursseista. Lopuksi vanhusasiamies Kristin Eliasson kiittää osoitetusta kiinnostuksesta ja kehottaa neuvoston kansalaisyhteiskunnan jäseniä jatkamaan palautteen antamista hänelle näistä asioista. Puheenjohtaja Ellen Mitikka kysyy, onko mahdollista antaa palautetta sähköpostitse, mikä käy hyvin Kristin Eliassonin mukaan. Neuvoston koordinaattori Marina Nenze välittää vanhusasiamiehen yhteystiedot neuvostolle.

§ 10. Tiedotus, vuoropuhelu ja neuvonpito jatkuu

- a. Lausunto ehdotuksesta suuntaviivoiksi koskien ihmisoikeuksia ja yhdenvertaista palvelua.

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

Lausunto ehdotuksesta suuntaviivoiksi koskien ihmisoikeuksia ja yhdenvertaista palvelua. Koska lähettäjän on saatava lausunnot viimeistään 31. toukokuuta, neuvoston on jo tutustuttava liitteissä 10–13 olevaan lähetettyyn aineistoon, ja perustettava työryhmä valmistelemaan neuvoston lausuntoa. Neuvosto valitsee työryhmään Jari Määttäsen ja Maarit Jaakkolan. Neuvoston koordinaattori ottaa yhteyttä Jariin ja Maaritiin ja antaa heille lisätietoja.

a. Suomenkieliset lasten päivähoitajat.

Edellisessä neuvoston kokouksessa nousi esiin kysymys mahdollisista suomenkielisistä lasten päivähoitajista. Neuvoston koordinaattori Marina Nenyne on ottanut yhteyttä esikoulun hallintoon (SFS) sen toiminnallisen postilaatikon kautta, ja toimitti SFS:lle edellisessä neuvoston kokouksessa esitetyt kysymykset:

- Neuvosto kysyy, onko esikouluhallinnolla tarjota suomenkielisiä paikkoja nykyisten lasten päivähoitajien luona?
- Neuvosto haluaa myös tietää, onko esikoulun hallinto kartoittanut, voiko tai voisiko tämä olla vaihtoehto suomenkieliselle esikoulupaikalle?

FSF vastaa: Hallinto pyrkii tarjoamaan suomenkielistä toimintaa sitä pyytävälle kysymällä jatkuvasti tarpeista esikoulun hakuprosessissa, mukaan lukien pedagoginen hoiva ja on olemassa menettely, jolla selvitetään suomenkielisen koulutuksen kysyntää/tarvetta muun pedagogisen toiminnan osalta.

Tämän jälkeen neuvoston koordinaattori esitti SFS:lle lisäkysymyksen:

- Miltä tämä rutiini näyttää suomenkielisen koulutuksen kysynnän/tarpeen selvittämisessä muun pedagogisen toiminnan osalta?

FSF vastaa:

- Paperihakumenettelyssä huoltajien on täytettävä kenttä toimintamuodon valintaa varten, esikoulu tai pedagoginen hoiva ja tarvitseeko huoltaja muuta suomenkielistä pedagogista toimintaa. Jos huoltaja hakee sähköisen asiointipalvelun kautta, on mahdollista hakea esikouluun, jossa on suomenkielistä opetusta ja tutkimme myös mahdollisuutta rastittaa haku muuhun suomenkieliseen pedagogiseen toimintaan sähköisessä asiointijärjestelmässä, koska se ei ole vielä mahdollista.

Neuvoston palautteessa on kysymys siitä, miksi hakumenettely ei ole samanlainen paperimuodossa ja sähköisessä asiointipalvelussa. Neuvoston koordinaattori, Marina Nenyne saa tehtäväkseen ottaa yhteyttä SFS:ään asian jatkokeskustelua varten.

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

- b. Göteborgin kaupungin loppuraportti valtionavustuksesta FFO 2024 Tukholman läänin lääninhallitukselle.
- Valtuuston koordinaattori Marina Njenje kertoo, että vuoden 2024 raportti on lähetetty Tukholman läänin lääninhallitukselle ja että vuoden 2024 kertomusta laadittaessa kävi ilmi, että vuoden 2023 tilityksessä on ollut virheitä. Kaupunginjohtajan konttori ei ollut pyytänyt ÄVO:lta tilitystä 440 000 kruunusta, joka oli myönnetty ÄVO:lle vuodelle 2023. Tämä johti siihen, että meidän oli korjattava se tämän vuoden 2024 tilityksessä. 379 000 k siirrettiin ÄVO:lta kaupunginjohtajan konttorille ja Tukholman läänin lääninhallitus vähentää tämän summan suomen kielen hallintoalueen vuoden 2025 talousarvion laskennassa. Göteborgin kaupungin budjetti vuodelle 2025 on siis 2,26 miljoonaa kruunua. Tästä opitaan seuraamaan jatkuvasti, miten myönnettyjä varoja käytetään ja huomauttamaan, että varat, joita ei käytetä hyväksytyihin hankkeisiin, on maksettava takaisin, jotta nämä varat voidaan kuluvana varainhoitovuonna käyttää muihin hankkeisiin sen sijaan, että ne jäävät käyttämättä.

§ 11. Avoin neuvonpito kulttuurihallinnon kanssa

Puheenjohtaja Ellen Mitikka antaa puheenvuoron Tarmo Ahoselle, joka kuuluu työryhmään yhdessä Susanna Apterin ja Maarit Jaakkolan kanssa. Tarmo Ahonen antaa palautetta työryhmän keskusteluista kulttuurihallinnon kanssa. Keskusteluja on käyty siitä, kenellä on ja pitää olla vastuu ruotsinsuomalaisesta kulttuurista. Tarmo Ahosen mukaan ruotsinsuomalaisen kulttuurin pelastamiseksi ja hyödyntämiseksi pitäisi olla jonkinlainen perusohjelma. Tarmo Ahosen toiveena on, että keskustelut johtavat jonkinlaisen kulttuuri- ja kielikoulun perustamiseen. Hän kutsuu sitä lauantaikouluksi. Tarmo kysyy, miksi kunta ei tee alueen kanssa yhteistyötä, mitä tapahtuu esimerkiksi Tukholmassa teatteriyhteistyön tiimoilla. Tarmo Ahosen mukaan tällainen yhteistyö olisi kannattavaa molemmille osapuolille. Neuvoston koordinaattori Marina Njenje saa puheenvuoron ja lisää, että työryhmä on kutsunut esikouluhallinnon mukaan tulevaan työryhmän kokoukseen 11. huhtikuuta 2025.

§ 12. Ruotsinsuomalaisten päivä, arviointi ja suunnittelu vuodelle 2026

Puheenjohtaja, Ellen Mitikka, antaa puheenvuoron Anneli Ylijärvelle, joka toteaa, että tämän vuoden ruotsinsuomalaisten päivän suunnittelu ei tapahtunut yhteistuumin varhaisessa vaiheessa, vaan kokemus oli, että kulttuurihallinto oli jo työryhmän tavatessaan päättänyt, ketkä vieraat otetaan mukaan. Tapahtumaan osallistui runsaasti väkeä, noin 150 henkeä. Porrasnäyttämö tuntui epämurkavalta. Kulttuurihallinto informoi,

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

että juhlapäivää vietetään kaupunginkirjastossa jälleen vuonna 2026, mutta että se todennäköisesti siirtyy tulevaisuudessa muihin tiloihin kaupungissa. Puheenjohtaja Ellen Mitikka kysyy, miten neuvoston tulisi suunnitella eteenpäin vuotta 2026? Kenen tulisi olla mukana työryhmässä, joka suunnittelee ruotsinsuomalaisten päivää yhdessä kulttuurihallinnon kanssa? Keskusteluissa nousi esiin erilaisia näkemyksiä, kuten se, että kutsuvieraiden halutaan puhuvan suomea ja että mukaan saadaan nuorten ruotsinsuomalaisten näkökulmia ja toiveita. Neuvosto teki päätöksen, että Anneli Ylijärvi, Maarit Jaakkola, Pirjo Hanski ja Tarmo Ahonen muodostavat työryhmän. Neuvoston koordinaattori Marina Neny, ilmoittaa asiasta kulttuurihallinnolle.

§ 13. Muut asiat

- a. Suomenkieliset aktiviteetit Göteborgissa keväällä.

Neuvoston koordinaattori Marina Neny kertoo, että hän on koostanut kalenterin kevään suomenkielisistä aktiviteeteista Göteborgissa. Kalenteria mainostetaan suomenkielisessä lehdessä ja radiokanavilla. Neuvoston koordinaattori haluaa muistuttaa, että osoitteessa goteborg.se/kalendariet voi kirjoittaa hakusanan ”finska” hakukentässä ja kaikki Göteborgin kaupungissa kevään aikana järjestettävät suomenkieliset aktiviteetit tulevat näkyviin.

- b. Kiertävä suomen kielen tuki 2025

Puheenjohtaja Ellen Mitikka antaa puheenvuoron Marina Nenyelle, joka kertoo olleensa yhteydessä esikouluhallintoon (SFS) ja SFS ottaa yhteyttä, kun heillä on jaettavaa tietoa. FSF:lle on myönnetty projektia varten 670 000 kr ja se on laskettu sen mukaan, mitä virka maksaa vuositasolla mukaan lukien työnantajamaksut. Neuvosto haluaa jatkaa asian seurantaa.

- c. Sosiaalihuolto Keskusta – ilmoitus kansallisten vähemmistöjen erityisavustuksesta.

Rebecca Hedström (M) saa puheenvuoron ja hän ilmoittaa, että Sosiaalihuolto Keskustan kokousasiakirjoista ei ole päätetty tiistain kokoukseen, jossa on tarkoitus jakaa kansallisten vähemmistöjen kieleen ja kulttuuriin suunnattuja yhdistysavustuksia. Studieförbundet/opintoliitto Vuxenskolan on jättänyt hakemuksen, jonka suuruus on 1,8 miljoonaa kruunua ja tarkoituksena kehittää kansallisten vähemmistöjen kulttuurielämää. Päätös tästä odotetaan tehtävän tiistain kokouksessa. Virkailijat ovat tehneet päätökset määrältään pienemmistä hakemuksista, tämä delegointimääräysten mukaan.

Puheenjohtaja Ellen Mitikka ehdottaa, että neuvosto kutsuu Studieförbundet Vuxenskolanin tulevaan neuvoston kokoukseen, jos heidän hakemuksensa hyväksytään, tietojen hankkimiseksi ja keskustelujen käymiseksi siitä, miten Studieförbundet Vuxenskolan aikoo hallinnoida myönnettyjä varoja.

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

- d. Kulttuurihallinto kutsuu neuvonpitoon
Neuvoston koordinaattori Marina Nenyé ilmoittaa saaneensa kulttuurihallinnolta sähköpostia, jossa kulttuurihallinto kutsuu vuoropuheluun kansallisten vähemmistöjen juhlapäivistä sekä kielen ja lukemisen edistämistoimista. Jos neuvostossa on kiinnostusta osallistua vuoropuheluun, edustajia tähän voidaan valita. Neuvonpidon päivämäärää ei ole vielä päätetty, mutta toukokuussa on kuitenkin tarkoitus järjestää neuvonpitokokous, johon kutsutaan edustajia kaikista kansallisista vähemmistöistä. Neuvosto valitsee Anneli Hutun ja Pirjo Hanskin edustamaan neuvostoa tässä neuvonpidossa.
Neuvoston koordinaattori Marina Nenyé ilmoittaa kulttuurihallinnolle, ketkä jäsenet edustavat neuvostoa tässä neuvonpidossa.
- e. Verolomake
Neuvoston koordinaattori Marina Nenyé ilmoittaa, että ennen jokaista uutta verovuotta on sen, joka haluaa veroa pidätettävän enemmän kuin 30 % palkkioista, jätettävä uusi tätä koskeva lomake. Neuvoston koordinaattori lähettää lomakkeen kaikille.
- f. Yhteinen poistuminen kaupungintalosta kokouksen päätyttyä.
Neuvoston koordinaattori Marina Nenyé ilmoittaa, että tänään järjestetään suuri tapahtuma Kustaa Adolfin Torilla, kaupungintalon ulkopuolella. Vastaanoton vartija on pyytänyt neuvoston koordinaattoria huolehtimaan, että kaikki kokouksen osanottajat poistuvat kaupungintalosta yhdessä ja että kaikkien pitää auttaa varmistamaan, ettei kukaan mene sisälle kaupungintaloon, kun lähdemme rakennuksesta.

§ 14. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Ellen Mitikka kiittää kaikkia neuvoston jäseniä kokouksesta ja julistaa kokouksen päättyneeksi klo 18.00.

Liitteet

Liitteet:

Liite 1. Pöytäkirja, tarkastettu, per 6.2.2025 Göteborgin kaupungin ruotsinsuomalaisen vähemmistön neuvosto, ruotsiksi

Liite 2. Neuvoston valmisteluryhmän kokousmuistiot, 6.3.2025

Liite 3. Kotipalvelun suomenkielinen tervetuliaisaineisto.

Liite 4. Neuvonpito pptx kotipalvelu suomen- ja ruotsinkielinen versio samassa tiedostossa.

Liite 5. Ammattitaidon kehittäminen (Rekrytointi FFO) suomen- ja ruotsinkielinen versio samassa tiedostossa.

Liite 6. Ammattitaidon kehittäminen

Pöytäkirja (nro 2)

Kokouksen päivämäärä: {20.3.2025}

Liite 7. Esite vapaaehtoistoiminta suomeksi.

Liite 8. Esittely, suomalaiset elintarvikkeet.

Liite 9. Vanhusasiamiehen kysymykset neuvostolle.

Liite 10. Lausuntokierros ehdotuksesta suuntaviivoiksi ihmisoikeuksista.

Liite 11. Göteborgin kaupungin suuntaviivat ihmisoikeuksista ja yhdenvertaisesta palvelusta.

Liite 12. Virkalausunto Göteborgin kaupungin ihmisoikeuksia ja yhdenvertaista palvelua koskevista suuntaviivoista.

Liite 13. Päättö - 202201236 - SLK - § 157

Liite 14. Taloudellinen raportointi, Göteborgin kaupungin valtionavustus FFO 2024

Liite 16. ÅVO Asuntojono 26.2.2025

